

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 04.01.1991, sp. zn. 1 To 56/90, ECLI:CZ:NS:1991:1.TO.56.1990.1

Číslo: 47/1991

Právní věta: Rozhoduje-li soud prvního stupně po právní moci odsuzujícího rozsudku podle § 155 odst. 1 tr. ř. o povinnosti odsouzeného k úhradě odměny a hotových výdajů uhrazených ustanovenému obhájci státem, je povinen zjistit, zda odsouzený má dostatečné prostředky k tomu, aby tyto náklady uhradil to zejména znamená, že je povinen zjistit majetkové poměry a výdělkové možnosti odsouzeného. Jestliže zjistí, že odsouzený nemá dostatek prostředků k tomu, aby uhradil náklady nutné obhajoby, a má proto nárok na obhajobu bezplatnou [§ 33 odst. 2, § 152 odst. 1 písm. b) tr. ř.], vydá rozhodnutí, že z tohoto důvodu není povinen hradit odměnu a hotové výdaje uhrazené státem ustanovenému obhájci.

Soud: Nejvyšší soud ČR

Datum rozhodnutí: 04.01.1991

Spisová značka: 1 To 56/90

Číslo rozhodnutí: 47

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Obhájce, Odměna obhájce, Ustanovení obhájce

Předpisy: 141/1961 Sb. § 33 odst. 2
§ 152 odst. 1 písm. b
§ 155 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 47

Rozhoduje-li soud prvního stupně po právní moci odsuzujícího rozsudku podle § 155 odst. 1 tr. ř. o povinnosti odsouzeného k úhradě odměny a hotových výdajů uhrazených ustanovenému obhájci státem, je povinen zjistit, zda odsouzený má dostatečné prostředky k tomu, aby tyto náklady uhradil; to zejména znamená, že je povinen zjistit majetkové poměry a výdělkové možnosti odsouzeného. Jestliže zjistí, že odsouzený nemá dostatek prostředků k tomu, aby uhradil náklady nutné obhajoby, a má proto nárok na obhajobu bezplatnou [§ 33 odst. 2, § 152 odst. 1 písm. b) tr. ř.], vydá rozhodnutí, že z tohoto důvodu není povinen hradit odměnu a hotové výdaje uhrazené státem ustanovenému obhájci.

(Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze 4. 1. 1991 sp. zn. [1 To 56/90](#))

Ke stížnosti obviněného V. P. Nejvyšší soud České republiky zrušil podle § 149 odst. 1 tr. ř. usnesení krajského soudu v Praze ze 7. 11. 1990 sp. zn. 2 T 24/84.

Z odůvodnění:

Krajský soud v Praze rozhodl usnesením ze dne 7. listopadu 1990 sp. zn. 2 T 24/84 tak, že odsouzenému V. P. se podle § 155 odst. 1 tr. ř. ukládá povinnost zaplatit odměnu a náhradu hotových výdajů, které ustanovenému obhájci JUDr. R. Ch., advokátu, advokátní kancelář Praha 8-Karlín, Za poříčskou branou 22, uhradil stát, v částce 1490,- Kčs.

Odsouzený V. P. podal proti tomuto usnesení krajského soudu v Praze v zákonné lhůtě stížnost. Uvádí v ní, že není s to zaplatit částku stanovenou v napadeném usnesení. Odůvodňuje svými majetkovými poměry, že totiž při propuštění z výkonu trestu odnětí svobody obdržel jen částku 561,- Kčs, dosud není v pracovním poměru, od 4. října 1990 je veden v evidenci uchazečů o zaměstnání a před nástupem do zaměstnání je mu vyplácen příspěvek ve výši 550,80 Kčs.

Nejvyšší soud České republiky přezkoumal podle § 147 odst. 1 tr. ř. správnost všech výroků napadeného usnesení, jakož i řízení, které mu předcházelo, a dospěl k těmto závěrům:

Krajský soud v Praze rozhodl svým usnesením ze dne 19. října 1990 sp. zn. 2 T 24/84 o výši odměny a náhradě hotových výdajů obhájce, který byl odsouzenému V. P. ustanoven v řízení o zkrácení trestu odnětí svobody podle článku II odst. 4. zák. č. 175/1990 Sb., a to v celkové částce 1490,- Kčs. Následně pak podle § 155 odst. 1 tr. ř. rozhodl též soud v napadeném usnesení o povinnosti odsouzeného k úhradě odměny a hotových výdajů uhrazených ustanovenému obhájci státem. Tuto povinnost však nemá odsouzený, který byl pravomocně uznán vinným, má-li nárok na obhajobu bezplatnou (§ 152 odst. 1 písm. b) tr. ř.), tzn. nemá-li dostatečných prostředků, aby hradil náklady obhajoby (srov. § 33 odst. 2 tr. ř.). V řízení před soudem rozhoduje o nároku na bezplatnou obhajobu předseda senátu soudu prvního stupně, a to z úřední povinnosti. Předpokladem správného rozhodnutí o této otázce je zjištění skutečného stavu věci, to jest zejména spolehlivé zjištění majetkových a výdělkových poměrů odsouzeného. Krajský soud rozhodl v daném případě o uvedené povinnosti, aniž zjistil, zda odsouzený má dostatečné prostředky, aby hradil náklady nutné obhajoby. Odsouzený připojil ke své stížnosti potvrzení Úřadu práce v Opavě ze dne 26. 11. 1990, podle něhož je veden od 4. října 1990 v evidenci uchazečů o zaměstnání a je mu vyplácen příspěvek před nástupem do zaměstnání podle vyhlášky FMPSV č. 195/1989 Sb. ve výši 550,80 Kčs.

Z uvedeného vyplývá, že krajský soud rozhodl o uvedené otázce, aniž si ověřil majetkové poměry odsouzeného a aniž zjistil skutečný stav věci. Nejvyšší soud české republiky proto k podané stížnosti podle § 149 odst. 1 tr. ř. zrušil napadené usnesení krajského soudu. V tomto stadiu řízení po zrušení napadeného usnesení je třeba zjistit, jaké jsou poměry odsouzeného, zejména zda má dostatečné prostředky, aby hradil náklady nutné obhajoby. Zjistí-li soud, že nemá dostatečných prostředků, a proto má nárok na obhajobu bezplatnou, vydá rozhodnutí, že odsouzený z tohoto důvodu není povinen hradit odměnu a hotové výdaje uhrazené státem ustanovenému obhájci.